

Stockholms
stad

Miljö- och klimathandlingsplan för Bromma stadsdelsnämnd 2023

Revidering 2023-05-10

Miljö- och klimathandlingsplan för Bromma stadsdelsnämnd 2023

Kontaktperson: Sara Andersson

Avdelningen Ekonomi, lokal och stadsmiljö

Besöksadress: Köpsvängen 24, 168 67 Bromma

Postadress: Box 15017, 167 15 Bromma

Telefon: 08-508 06 439

E-post: Sara.a.andersson@stockholm.se

Förord

Kommunfullmäktige fastställde 2020-05-25 ”*Stockholms stads miljöprogram 2020-2023*” samt ”*Klimathandlingsplan 2020–2023 - för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040*”. Miljöprogrammet är ett kommunövergripande styrdokument som anger stadens prioriterade miljömål. I klimathandlingsplanen konkretiseras exempel på vilka åtgärder som förväntas genomföras för att nå stadens klimatmål.

Kommunfullmäktige har beslutat att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar. Arbetet för miljö och klimat ska göra tydliga avtryck och stadens egna verksamheter ska gå före och visa vägen i arbetet för en långsiktigt hållbar stad. Miljöprogrammet stakar ut vägen framåt och inkluderar FN:s Agenda 2030 som är en ambitiös och omfattande utvecklingsagenda med 17 globala mål för hållbar utveckling. Parisavtalet och EU:s ramverk samt Sveriges nationella miljömål har också vägts in i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023.

Innehåll

Förord.....	3
Inledning.....	5
Ansvar	5
Genomförande och uppföljning	5
Prioriterade mål och etappmål	5
1. <i>Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040.....</i>	6
2. <i>En fossilfri organisation 2030 .....</i>	6
3. <i>Ett klimatanpassat Stockholm .....</i>	6
4. <i>Ett resurssmart Stockholm.....</i>	6
5. <i>Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem .....</i>	7
6. <i>Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö .....</i>	7
7. <i>Ett giftfritt Stockholm.....</i>	7
8. Bilagor	8

Inledning

I kommunfullmäktiges budget för 2020, formulerades ett uppdrag till stadens nämnder och bolagsstyrelser att, utifrån stadens miljöprogram och klimathandlingsplan för programperioden 2020-2023, utarbeta en miljö- och klimathandlingsplan för verksamheten vid sidan av verksamhetsplanen, där miljöarbetet för respektive nämnd och bolagsstyrelse utformas utifrån de övergripande miljömålen.

Miljö- och klimathandlingsplanen för Bromma stadsdelsnämnd 2021-2023 är ett förvaltningsövergripande styrdokument. Stadsdelsnämndens verksamheter ska bidra till att uppfylla stadens målsättningar om ett klimatsmart och hållbart Stockholm genom att implementera handlingsplanens prioriterade aktiviteter i respektive verksamhet.

Ansvar

Miljömålen i stadens miljöprogram 2020-2023 är styrande för staden som helhet. Förvaltningens avdelnings- och enhetschefer är ansvariga för att inom verksamheten genomföra miljö- och klimathandlingsplanens aktiviteter, att utveckla personalens kompetens och engagemang i miljöfrågor samt skapa goda förutsättningar för miljöarbetet inom respektive verksamhet. Samtliga medarbetare inom förvaltningen ska känna till miljö- och klimathandlingsplanens innehåll samt tillämpa den i det dagliga arbetet.

Förvaltningens miljösamordnare har ett samordnande ansvar för de övergripande miljö- och klimatfrågorna samt en rådgivande funktion för verksamheterna. Varje avdelning finns representerade i en arbetsgrupp med miljöfokus. Arbetsgruppens syfte är att fungera som en kommunikationslänk mellan miljösamordnare och verksamheter.

Stadsdelsnämndens miljö- och klimathandlingsplan uppdateras årligen vid behov i samband med verksamhetsplanering samt när stadens miljöprogram revideras.

Genomförande och uppföljning

Stadens miljöprogram är integrerat i stadens övergripande system för ledning och uppföljning av all verksamhet och ekonomi, ILS. Det innebär att stadsdelsnämndens verksamheter i sina respektive verksamhetsplaner ska redovisa hur de avser att bidra till att stadens prioriterade miljömål uppnås samt att genom uppföljning av mål, indikatorer och aktiviteter redovisa hur arbetet fortskrider. Uppföljning sker i samband med tertialrapportering och verksamhetsberättelse. Verksamheterna ska inkludera stadsdelsnämndens miljö- och klimathandlingsplan när åtaganden och arbetssätt formuleras i verksamhetsplanen.

Prioriterade mål och etappmål

Stockholms stads miljöprogram för perioden 2020-2023 formulerar mål inom de områden där utmaningarna för Stockholm bedömts som störst såsom klimatpåverkan, klimatanpassning, resurshushållning, cirkulär ekonomi, biologisk mångfald samt skadliga utsläpp till mark, luft

och vatten. Inom dessa områden formuleras mål för den egna organisationen och för stadens geografiska område, dels utifrån stadens långsiktiga ambitioner som mål på längre sikt och dels som etappmål för programperioden med förväntat resultat vid utgången av år 2023.

Sammantaget lägger miljöprogrammet fast sju prioriterade mål för Stockholms livsmiljö inklusive 16 etappmål. I miljöprogrammets målbeskrivningar tydliggörs hur respektive mål bidrar till de nationella miljömålen och de globala målen enligt Agenda 2030.

Miljöprogrammet är strukturerat utifrån de högst prioriterade målen för Stockholms miljö på lång sikt, det vill säga fram till 2030.

1. Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040

Målet är att Stockholms stad och dess invånare har ställt om sin energianvändning till att vara fossilfri till år 2040. Detta innebär att energianvändning för uppvärmning, transporter, el- och gasanvändning i Stockholm inte genererar några nettoutsläpp av växthusgaser samt att staden verkar för att konsumtionens globala klimatpåverkan minskar kraftigt. Staden ska ligga i framkant och därför arbetar staden med målsättningen att Stockholm ska vara klimatpositivt år 2040. För att nå detta behöver teknik och affärsmodeller utvecklas.

Etappmål för programperioden:

- **Minskade växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO₂e per invånare.**
- **Minskad klimatpåverkan från konsumtionen.**

2. En fossilfri organisation 2030

Målet är att Stockholms stads organisation ska vara fossilfri 2030 inom samma systemgränser som stadens övriga utsläppsmål. Genom att staden går före och ska vara fossilfri redan år 2030 behöver växthusgasutsläppen från energianvändningen i stadens organisation minska i en snabbare takt än motsvarande utsläpp i den geografiska staden.

Etappmål för programperioden:

- **Minskade växthusgasutsläpp – högst 105 000 ton CO₂e från stadens verksamheter.**
- **Effektiv energianvändning.**

3. Ett klimatanpassat Stockholm

Målet är att Stockholm har utvecklats till en stad som är väl förberedd att kunna hantera konsekvenserna av ett förändrat klimat. Stockholm ska ha en hög kapacitet att hantera både direkta och indirekta effekter av exempelvis höga vattennivåer och flöden, skyfall, värmeböljor och långvarig torka. Staden ska på lång sikt ha en god planering för att kunna hantera höjda havsnivåer.

Etappmål för programperioden:

- **Stärkt förmåga att hantera effekter av skyfall.**
- **Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja.**

4. Ett resurssmart Stockholm

Målet är att Stockholms stad har utvecklats till en stad där resurser används effektivt och i enlighet med EU:s avfallshierarki. Det innebär att staden har identifierat och kartlagt stora

resursflöden och har en utarbetad strategi för att skapa cirkularitet för dessa. Stockholm har anpassat sig till att resurser är ändliga genom att ha utvecklat och tagit till sig ny teknik, nya affärsmodeller och nya livsstilar.

Etappmål för programperioden:

- **Minskad resursanvändning och klokare konsumtion.**
- **Ökad recirkulation av materiella resurser inom staden.**
- **En ökad resurseffektivitet i samband med byggprocessen.**

5. Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem

Målet innebär att den biologiska mångfalden i Stockholm är hög och motståndskraftig mot förändringar samt att den bidrar med många olika ekosystemtjänster. En sammanhängande blå och grönstruktur skapar värde för människor, den biologiska mångfalden och för samhället i stort. Genom att skapa mångfunktionella gröna lösningar i staden samtidigt som staden växer får vi fler ekosystemtjänster som bidrar till en hållbar, resilient och attraktiv stad.

Etappmål för programperioden:

- **Upprätthållna funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur.**
- **Ökat genomförandet av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel.**
- **Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald.**
- **Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten.**

6. Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö

Målet är att Stockholm har utvecklats till en stad där dess invånare inte utsätts för skadlig exponering av buller eller luftföroreningar. Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas och bullernivåerna i staden ska ge förutsättningar för trivsel och rekreation samt inte påverka människors hälsa negativt.

Etappmål för programperioden:

- **Minskad exponering av kvävedioxid och partiklar för stadens medborgare.**
- **Minskat omgivningsbuller.**

7. Ett giftfritt Stockholm

Målet är att förekomsten av ämnen i miljön som har skapats eller utvunnits av samhället inte ska hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar.

Etappmål för programperioden:

- **Minskade nivåer av skadliga ämnen i varor och kemiska produkter.**

8. Bilagor

Bilaga 1. Miljömål och aktiviteter där stadsdelsnämnden har genomförandeansvar